

ISSN 1734-1582

ISSN 2451-2230 (online)

PROBLEMY WCZESNEJ EDUKACJI ISSUES IN EARLY EDUCATION

ROK XX 2024

Numer 2(59)

W STRONĘ POTRZEB DZIECKA

TOWARDS THE CHILD'S NEEDS

w numerze m.in.:

- **Katarzyna Gawlicz**, *Prawa dziecka w perspektywie kryzysu klimatyczno-ekologicznego*
- **Katarzyna Stankiewicz, Anna Żurek**, *Educational needs of children with migration experience in terms of language development at their early childhood stage. Theoretical assumptions and state of research*
- **Monika Popow**, *Between the need for survival and entanglement in the system. The needs of Ukrainian students as perceived by Polish teachers*
- **Marzenna Nowicka**, *Między ochroną a autonomią dziecka – rodzice o kontroli rodzicielskiej na forach internetowych*

WYDAWNICTWO UNIwersYTETU GDAŃSKIEGO

RADA NAUKOWA/ SCIENTIFIC COUNCIL

Ludmila Belásová – Prešovská univerzita (Słowacja)
Brian K. Gran – Case Western Reserve University (USA)
Demetra Evangelou – Purdue University (USA)
Małgorzata Karwowska-Struczyk – Uniwersytet Warszawski
Astrid Męczkowska-Christiansen – Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte
Nina-Jo Moore – Appalachian State University (USA)
Roberto Muffoletto – Appalachian State University (USA)
Krystyna Nowak-Fabrykowski – Central Michigan University (USA)
Agnieszka Nowak-Łojewska – Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte
Aleksandr Polonnikow – Belarusian State Pedagogical University (Belarus)
Sharon E. Smaldino – Northern Illinois University (USA)
Andrzej Szklarski – University of Linköping (Szwecja)
Bogusław Śliwerski – Uniwersytet Łódzki
Małgorzata Żytko – Uniwersytet Warszawski

ZESPÓŁ REDAKCYJNY/ EDITORIAL TEAM

Dorota Klus-Stańska (red. naczk.), Marzenna Nowicka (z-ca red. naczk.), Grażyna Szyling, Patrycja Brudzińska (sekr. red.);
red. tematyczna: Małgorzata Kowalik-Ołubińska, red. językowi: Małgorzata Dagiel (jęz. pol.), Michał Daszkiewicz (jęz. ang.);
Paweł Atroszko (red. statystyczny); Cezary Kurkowski, Bartosz Atroszko (red. działu promocji)

Redaktor wydawniczy/ Publishing editor: Anna Roman

Projekt okładki/ Project of the cover page: Damian Muszyński

Projekt logo/ Project of the logo: Adam Stański

Skład i łamanie/ Typesetting and page layout: Kacper Lutkiewicz

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISSN 1734-1582
E-ISSN 2451-2230

Czasopismo „Problemy Wczesnej Edukacji” otrzymało grant MEiN w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych” na realizację określonych działań w latach 2022–2024, zostało ponadto dofinansowane przez Instytut Pedagogiki Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego.

Czasopismo recenzowane/ Peer-reviewed journal

Lista recenzentów jest drukowana w ostatnim numerze danego roku.
List of reviewers is published in the last issue of a given year.

Wydawca/ Editor:

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl
Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep

Druk i oprawa/ Printed and bound by:

Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

SPIS TREŚCI

ROZPRAWY I ARTYKUŁY

Katarzyna Gawlicz , <i>Prawa dziecka w perspektywie kryzysu klimatyczno-ekologicznego</i>	7
Katarzyna Stankiewicz, Anna Żurek , <i>Educational needs of children with migration experience in terms of language development at their early childhood stage. Theoretical assumptions and state of research</i>	20
Monika Popow , <i>Between the need for survival and entanglement in the system. The needs of Ukrainian students as perceived by Polish teachers</i>	33
Marzenna Nowicka , <i>Między ochroną a autonomią dziecka – rodzice o kontroli rodzicielskiej na forach internetowych</i>	45
Iwona Kopaczyńska , <i>Sposoby reagowania i działania nauczycieli w sytuacjach popełniania błędów przez uczniów w doświadczeniach studentów. Rekonstrukcja fenomenograficzna</i>	57
Milena Kaczmarczyk , <i>Strategie reagowania na dziecięcą potrzebę bliskości stosowane przez mężczyzn nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej</i>	73
Ewa Szatan , „Czy muzyka jest ważna w życiu człowieka?” Refleksje dzieci uzdolnionych muzycznie o potrzebach estetycznych, poznawczych i emocjonalnych	85
Eliza Rybska , <i>Scientific observation for developing children's scientific practice skills and sensitivity: A perspective from science education</i>	100
Sandra Makowska , <i>O uczniowskich strategiach zapobiegania poczuciu wstydu</i>	116
Malina Kalinowska , <i>Drugoklasista w klasie szkolnej – perspektywa uczniów</i>	130
Justyna Siemionow, Agata Szewczyk , <i>Formy współpracy przedszkola z rodzicami – doniesienia z badań</i>	142
Patrycja Curyło-Sikora , <i>Rola dorosłych w obliczu stresu dziecięcego</i>	159
Bartosz Atroszko , <i>Rozumienie potrzeb dzieci w standardzie kształcenia nauczycieli przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej</i>	172
Alicja Komorowska-Zielony , <i>A może by tak na wycieczkę szkolną? (Nie)obecność przyrody w edukacji wczesnoszkolnej</i>	186
Autorzy	200
Lista recenzentów w roku 2024	201
Informacje dla Autorów	203

CONTENTS

STUDIES AND ARTICLES

Katarzyna Gawlicz , <i>Children's rights in the perspective of the climate-ecological crisis</i>	7
Katarzyna Stankiewicz, Anna Żurek , <i>Educational needs of children with migration experience in terms of language development at their early childhood stage. Theoretical assumptions and state of research</i>	20
Monika Popow , <i>Between the need for survival and entanglement in the system. The needs of Ukrainian students as perceived by Polish teachers</i>	33
Marzenna Nowicka , <i>Between protection and autonomy of the child: parents on parental control in online forums</i>	45
Iwona Kopaczyńska , <i>Teachers' ways of reaction and activity when faced with pupils' mistakes in the experience of students. Phenomenographic reconstruction.</i>	57
Milena Kaczmarczyk , <i>Strategies for responding to the children's need for closeness used by male primary school teachers</i>	73
Ewa Szatan , <i>"Is music important in human life?" Reflections of musically gifted children on aesthetic, cognitive and emotional needs.</i>	85
Eliza Rybska , <i>Scientific observation for developing children's scientific practice skills and sensitivity: A perspective from science education</i>	100
Sandra Makowska , <i>On students' strategies for preventing the feelings of shame</i>	116
Malina Kalinowska , <i>A second grader in a school class – the students' perspective.</i>	130
Justyna Siemionow, Agata Szewczyk , <i>The forms of collaboration between kindergarten and parents: research findings</i>	142
Patrycja Curyło-Sikora , <i>The role of adults in the face of childhood stress</i>	159
Bartosz Atroszko , <i>Understanding children's needs in the standard of education of preschool and early education teachers</i>	172
Alicja Komorowska-Zielony , <i>How about a school trip? (Non)presence of nature in early education</i>	186
Authors	200
List of Reviewers in 2024.	201
Information for Authors	206